

Andragologie

Urban Education

Zeven masterclasses met Ton Notten, Joseph Kessels en Ella Kalsbeek
januari-mei 2014

Overleven en opgroeien in de stad anno 2014.

Heeft u als professional te maken met:

- de transitie van jeugdzorg naar gemeenten?
- de versterking van de samenhang tussen onderwijs en jeugdzorg?
- de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs?
- schoolcarrières, voortijdige schoolverlaters en ouderbetrokkenheid bij de school?
- toeleiding naar de arbeidsmarkt: innovaties van school/werkplekken?
- de transitie van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving (sanering AWBZ, groei WMO)?

en wilt u:

- 2014 met een uitdaging beginnen: uw kennis van en ervaring met de sociale kwaliteit van de stad vergroten en een innovatieve én onderzoeksmatige kijk ontwikkelen?
- inzichten actief delen met andere professionals?

Dan is de **Masterclass Urban Education** met andragoloog prof. dr Ton Notten voor u bedoeld. Een unieke kans om nieuwe kennis op te doen voor een aantrekkelijke prijs. Breng ook uw praktijk naar een verder academisch-professioneel niveau!

Programma

Opgroeien in de steden van nu.

Grote steden vormen de habitat van steeds meer mensen. Mondiaal én in Nederland woont de helft van de bevolking in steden. Steden zijn anders dan de bebouwde, landelijke omgeving. Niet alleen in grootte, maar ook fysiek, economisch, sociaal, cultureel en in bevolkingssamenstelling. Steden zijn broedplaatsen voor kennis, creativiteit en ondernemerschap maar ook plekken van selectie, achterstand en armoede.

Urban education en sociale kwaliteit.

In ons land groeit de belangstelling voor *urban education*, het grootstedelijk onderwijs- en jeugdbeleid in de ruime zin van het woord. De term verwijst naar zowel het *opgroeien* in de stad (opvoeding, onderwijs, vrije tijd, het lokale jeugdbeleid, de wijkenaanpak, werkgelegenheid), als naar *alles wat de stad vraagt* van beleidsmakers, onderzoekers, leraren en andere professionals én hun opleidingen en organisaties.

Urban education staat in de Verenigde Staten al decennia voor een *integratieve* aanpak in het hoger onderwijs en in de aanpalende onderzoeks- en beleidsnetwerken. Kenmerkend daarvoor is de combinatie van brede sociaalwetenschappelijke perspectieven en doordachte, stapsgewijze verbeteringen in en om het onderwijs.

Uiteindelijk gaat het om de versterking van de sociale kwaliteit van de steden. ‘Sociale kwaliteit’ is een verfijnde meetlat van vier categorieën, met bijna honderd determinanten, van stedelijke (en nationale) samenhang: sociaal-economische zekerheid, sociale cohesie, sociale in- en uitsluiting en sociale competentie (vgl. www.socialquality.org).

Inhoud masterclasses.

Zo’n breed terrein verlangt een samenhangende, multidisciplinaire benadering. Met zeven actieve Masterclasses zet de Kring Andragologie de reeks van leergangen Urban Education uit de voorgaande jaren voort. In de masterclasses komen aan de orde:

- **urbane determinanten:** van *globalisering* tot *glokalisering*. De stedelijke ruimte als habitat en als opgroei- en opvoedingsdeterminant. De variëteit van Nederlandse steden.
- **transgenerationale armoede en kansen.** Het neoliberalisme en het leerzame drama van Groot-Brittannië (sinds 1980). De ambities en de grenzen van de participatiesamenleving.
- **vitale vraagstukken en uitdagingen** van het Nederlandse grootstedelijk onderwijs- en jeugdbeleid: sorteren en stapelen, voortijdig schoolverlaten en veelsoortige scholen. Het stelsel in beweging.
- enige van de 95 aspecten van de ‘**sociale kwaliteit**’ van steden.
- de nodige versterking van de **professionaliteit** van beroepskrachten in en om het basis- en het voortgezet onderwijs: onderzoek en innovatie, en leiderschap.
- de **cases** van de cursisten: de cursus wil de deelnemers uitdagen actief hun eigen werk- en onderzoekservaringen op het gebied van urban education met elkaar te delen én er (nadrukkelijk!) een nieuwsgierige, interdisciplinaire en innovatieve kijk op ontwikkelen.

Rooster masterclasses.

Donderdag 16 januari 2014	1. Urbane determinanten. De stedelijke ruimte als habitat en opgroei-determinant. Toelichting op de literatuur.	Kennismaking met een brede, multidisciplinaire kijk op steden. School-gezin-buurt. De 'glokale' kijk. De G4: overeenkomsten en verschillen.
Donderdag 30 januari	2. Transgenerationale armoede en opwaartse mobiliteit in steden. De verzorgingsstaat en het leerzame drama van het neoliberalisme (in Groot-Brittannië). De participatiesamenleving.	Nadere kennismaking met de veranderende (naoorlogse) beleidscontexten: landelijk en in grote steden. Hoe is deze om te zetten in innovatieprojecten door de professionals/cursisten?
Donderdag 13 februari	3. Sociale kwaliteit als - diagnostisch - comparatief - innovatief concept.	Kennismaking met deze vijftienjarige multidisciplinaire kijk op sociaaleconomische zekerheid, sociale cohesie, sociale in/uitsluiting en empowerment.
Donderdag 6 maart	4. Vitale vraagstukken van het onderwijsbeleid (sorteren en stapelen, voortijdig schoolverlaten...) en 65 jaar jeugdbeleid. Het stelsel in beweging... en terug naar sociale kwaliteit.	De brede(re) kijk op - de praktijk - het huidige beleid van het opgroeien van jongeren/gezinnen met problemen.
Donderdag 20 maart	5.1. De onderzoekende/innovatieve attitude van de Urban Education-professional.	Het systematisch analyseren en beoordelen van enkele innovatieprojecten.
Donderdag 3 april	5.2 De leiderschapskwaliteit van de Urban Education-professional.	Overzicht van verschillende leiderschapsstijlen en het toetsen van hun belang voor de problematiek van de professional in de relatie met ouders, leerkrachten en andere opvoeders.
Donderdag 8 mei	6. Afsluitende bijeenkomst: presentaties, in nader overleg in te vullen.	Evaluatie en de afhechting van de losse eindjes.

Werkwijze

De bijeenkomsten hebben steeds vijf accenten:

- college
- bespreking van aangereikte en aanbevolen literatuur
- gedachtewisseling over de professionele ervaringen van de cursisten ...
- ... en over de onderzoeks-en-innovatiedesigns-in-ontwikkeling, en
- 'de volgende bijeenkomst'.

Kennis en vaardigheden

De reeks stelt zich ten doel dat de cursisten zich een multidisciplinaire en innovatiegerichte kijk eigen maken en hierover transparant met collega's weten te communiceren.

De docenten.

De masterclasses Urban education staan onder leiding van Ton Notten.

Prof. dr Ton Notten verzorgt de meeste masterclasses. Hij was 40 jaar werkzaam bij het hbo en het wetenschappelijk onderwijs: de Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam, van 1998 tot 2012 als hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel. Van 2002 tot 2012 leidde hij als lector aan de Hogeschool Rotterdam de Kenniskring Opgroeien in de Stad, die nauw samenwerkt met de gemeente Rotterdam; daar is hij na zijn pensioen nog werkzaam in deeltijd.

Mr. Ella Kalsbeek zal als expert bijdragen aan de masterclasses. Zij is voorzitter van de Raad van Bestuur van 'Altra', Instelling voor Jeugdzorg en Speciaal onderwijs in de regio Amsterdam. Zij is tevens voorzitter van de Stuurgroep Professionalisering in de Jeugdzorg en Voorzitter van de Raad van Toezicht van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI).

Prof. dr Joseph Kessels verzorgt de masterclass van 3 april. Hij studeerde, evenals Ton Notten, andragologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij was van 1977 tot 2012 werkzaam bij het door hem opgerichte internationaal adviesbureau Kessels & Smit, dat zich specialiseert in Human Resource Development. Van 1995 tot 2001 was hij houder van de leerstoel Human Resource Development aan de Universiteit Leiden. Hij combineert momenteel zijn leerstoel Opleidingskundig Leiderschap aan de Open Universiteit met die van hoogleraar Human Resource Development aan de Universiteit Twente, waar hij sinds 2000 werkzaam is.

Literatuur.

Enkele boeken bieden de nodige support omtrent urban education en sociale kwaliteit:

Ton Notten **Overleven in de stad. Inleiding tot sociale kwaliteit en urban education**. Antwerpen/Apeldoorn: Garant, 2004 en 2010 (ongewijzigde herdruk).

Ton Notten en Frans Spierings (red.) e.a., **Zorgen om de jeugd. Tussen paniek en passende voorzieningen**. Den Haag: Boom|Lemma, 2012.

Ton Notten, **Vleermuisouders en andere essays over het opgroeien in de stad**. Antwerpen/Apeldoorn: Garant, 2012.

De literatuur is met Kringkorting te bestellen via andragologie@uva.nl

Voor elke bijeenkomst komt een handleiding beschikbaar. De colleges krijgen uitgebreid aanvulling uit literatuur, websites, onderzoek en (lopende en afgeronde) onderzoekspraktijken. Aan de deelnemers het uitdrukkelijke verzoek om deze bronnen uit te breiden en hun ervaringen te delen die ze opdeden met de praktijk, het beleid en de innovaties rond het opgroeien in de stad.

Certificaat.

Het bestuur van de Kring Andragologie reikt een certificaat uit aan de deelnemers die de volledige reeks hebben gevolgd, als een teken van andragologische kwaliteit.

Praktische Zaken

Data: zeven donderdagavonden: 16 en 30 januari, 13 februari, 6 en 20 maart, 3 april en 8 mei 2014.

Tijden: van 18.00 tot 21.00 uur.

Plaats: UvA, Valckenierstraat 65-67, 1018 XE, Amsterdam, zaal REC JK 3.88A.

Prijs voor de gehele reeks: € 280 voor leden van de Amsterdamse Universiteits Vereniging en begunstigers van de Kring Andragologie, € 350 voor niet-leden.

Inschrijven

Stuur een e-mail naar andragologie@uva.nl o.v.v. 'urban education', met uw naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres.

Betaling uitsluitend vooraf (minimaal 2 weken voor aanvang) op rekeningnummer 5683762 van Kring Andragologie te Amsterdam o.v.v. 'Notten 2014' en uw naam.

U bent pas na ontvangst van uw betaling definitief ingeschreven voor de collegereeks. Mocht u onverhoopt verhinderd zijn dan kunt u uw betaling tot 14 dagen voor de start terugontvangen. Daarna is restitutie niet mogelijk. U kunt wel een vervanger sturen, ook indien u een enkele keer verhinderd bent.

Organisatie.

Deze collegereeks wordt georganiseerd door de Kring Andragologie.

Bibliotheek en onderwijssecretariaat:

Universiteit van Amsterdam

Valckenierstraat 65-67, kamer 3.10

1018 XE Amsterdam.

tel: 020 5255880, bgg: 020 6904997.

www.uva-alumni.nl/andragologie

www.andragologie.eu

e-mail: andragologie@uva.nl

